

BÖLÜM 3

PIC Mikrodenetleyiciye Giriş

Doç. Dr. Fatih Evran
Elektrik-Elektronik Mühendisliği
Ofis:421, Mühendislik Binası
Düzce Üniversitesi
Email: fatihevran@duzce.edu.tr

Mikrodenetleyici (μC) ve Mikroişlemci (μP)

- μC tek bir çip çözümü olarak tasarlanmıştır, μP harici çip (bellek, arabirim) gerektirir.
- μC program depolama için çip üzerinde uçucu olmayan belleğe sahiptir, μP 'de çip üzeri bellek yoktur.
- μC , μP 'den daha fazla çevresel arabirime (seri arabirimler, ADC, zamanlayıcılar gibi) sahiptir.
- μC 'nin sanal bellek desteği yoktur (yani Linux'u çalıştıramaz), μP 'nin ise vardır.
- Genel amaçlı μP 'ler tipik olarak μC 'lerden daha yüksek performansa sahiptir (saat hızı, veri genişliği, komut seti, önbellek gibi).
- μP 'ler ve μC 'ler arasındaki farklılık giderek bulanıklaşıyor.

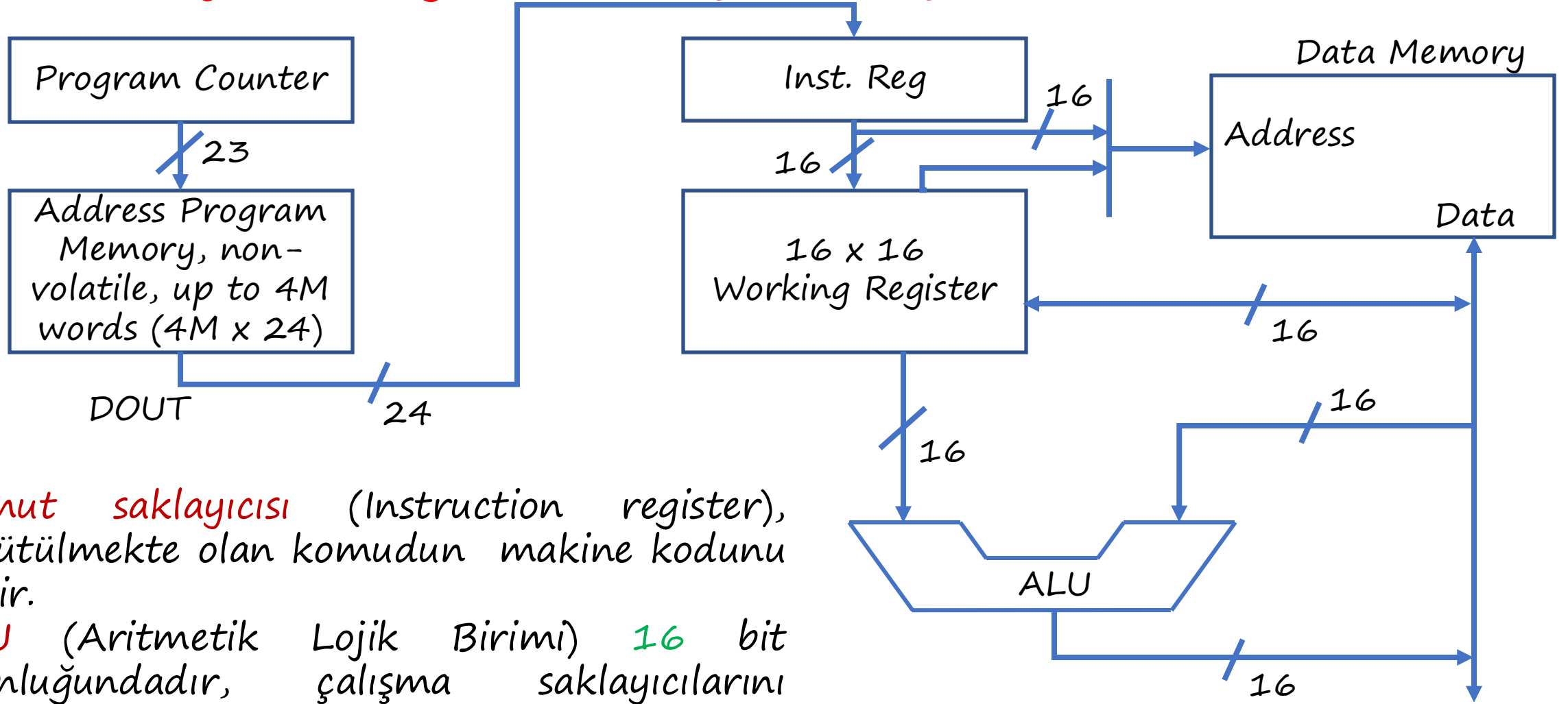
Microchip PIC24 Ailesi

Özellikler

Açıklama

Instruction width (Komut uzunluğu)	24 bit
Çip üzeri program belleği (uçucu değildir, elektrikle silinebilir)	dsPIC33EP128GP502 32K byte program belleğine sahiptir, mimari 4M komut saklayabilir.
Çip üzeri RAM belleği (uçucudur)	dsPIC33EP128GP502, 16K (16384) byte veri hafızaya sahiptir, mimari 65536 byte hafızayı destekler
Saat frekansı	70 MHz
16-bit Mimari	Genel amaçlı saklayıcı, 84 komut (alt komutlar dahil değildir)
Çevresel arabirimler	Çeşitli seri haberleşme birimleri (USART, SPI, I2C), timer devreler, ADC gibi

PIC24 Çekirdeği (Basitleştirilmiş Gösterim)

Komut saklayıcısı (Instruction register), yürütülmekte olan komudun makine kodunu içerir.

ALU (Aritmetik Lojik Birimi) 16 bit uzunluğundadır, çalışma saklayıcılarını (Working register) veya veri belleğini operand olarak kabul eder.

17 X 17 çarpım birimi gösterilmemiştir.

BELLEK ORGANİZYONU

Hatırlatma: $2^{10}=1K=1024$

- PIC33/PIC24 μC üzerindeki bellek iki türe ayrılmıştır:
- Program Belleği:
 - A. Program belleği **komutları** depolar
 - B. Program belleği **uçucu** değildir (güç kesildiğinde içeriği korunur)
 - C. Kapasite: **4Mx24-bit**. Her bir komut **24 bit** (3 byte) uzunluğundadır ve bellek 4M komutu saklayabilir
 - D. PC (program counter, program sayıcı) 23 bit uzunluğundadır, ancak komutlar çift kelime sınırlarında başlar (yani PC'nin LSB biti her zaman sıfırdır), böylece PC 4M komut adresleyebilir.
- Veri Belleği:
 - A. Veri belleği **veriyi** depolar
 - B. Veri belleği **uçudur** (güç kesildiğinde içeriği kaybolur)
 - C. Kapasite : **65536x8-bit**. Her bir veri 8 bit (1 byte) uzunluğundadır ve bellek **65536 byte (64K byte)** veri saklayabilir → Dolayısıyla veri belleğin adres yolu genişliği **16 bit** uzunluğundadır

işlem kodu (opcode): 8-bit
Veri ya da bellek adresi: 16-bit

1 Byte Uzunluktan Fazla Olan Verilerin Saklanması (1)

Veri belleği kapasitesi: 65536×8 $\rightarrow$ Her bellek adresi yalnızca **1 byte** uzunluğunda veri saklayabilir

Peki, **1 byte uzunluktan fazla** olan verileri nasıl saklayabiliriz?

Veri, artan veri adreslerinde, adresin **düşük anlamlı byte** (least significant byte, **LSB**) değerinden adresin **yüksek anlamlı byte** (most significant byte, **MSB**) değerine doğru olacak biçimde bellekte sıralanır.

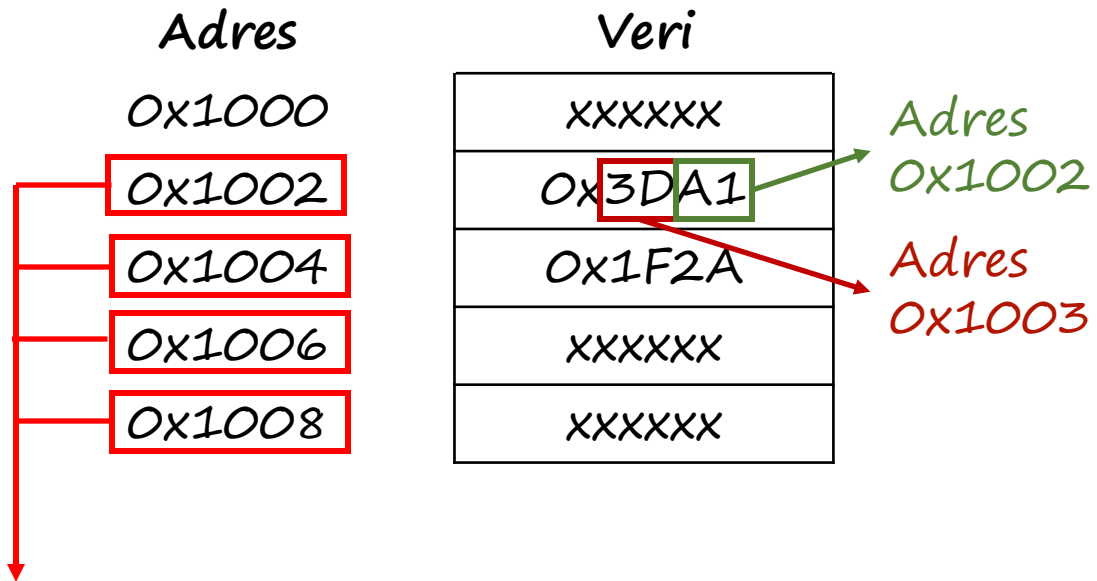
1 Byte Uzunluktan Fazla Olan Verilerin Saklanması (2)

Örnek: iki adet 16 bitlik değerler:

0x3DA1 ve 0x1F2A

Yüksek anlamlı
Byte (MSB)

Düşük anlamlı
Byte (LSB)

Örnek: iki adet 32 bitlik değerler:

0x3DA1 135A ve 0x9E6C 25E3

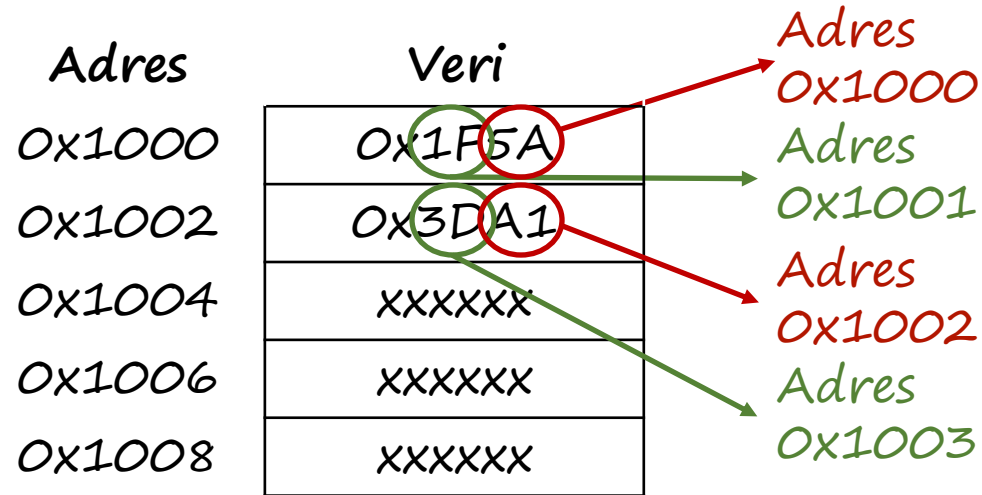
Adres	Veri
0x1000	0x135A
0x1002	0x3DA1
0x1004	0x25E3
0x1006	0x9E6C
0x1008	xxxxxx

Önemli: Örnekteki adres dizini yalnızca Düşük anlamlı byte adresini göstermektedir. Yüksek anlamlı byte adresi ise LSB adresi + 1 olmaktadır.

1 Byte Uzunluktan Fazla Olan Verilerin Saklanması (3)

- 16 bitlik veya 32 bitlik bir değerin düşük anlamlı byte kısmına ait **adres çift** olmalıdır.
- Birden fazla 8 bitlik değer varsa, bunlar nasıl saklayabiliriz?

Örnek: 4 adet 8 bitlik değerler:
0x3D, 0xA1, 0x1F, ve 0x5A

MOV Komutu (Saklayıcılar Arasında Transfer) (1)

- **MOV** komutu **kaynak saklayıcının içeriğini hedef saklayıcıya kopyalamaktadır.**
 - A. Kaynak saklayıcı **W0** ile **W15** arasında olan 16 çalışma saklayıcısından biri olabilir.
 - B. Hedef saklayıcı **W0** ile **W15** arasında olan 16 çalışma saklayıcısından biri olabilir.
 - C. **mov.b** → **byte mod** **mov** → **word mod**

Word mod: **mov W2, W1** W2'deki tüm 16 bitlik değeri W1'e kopyalar

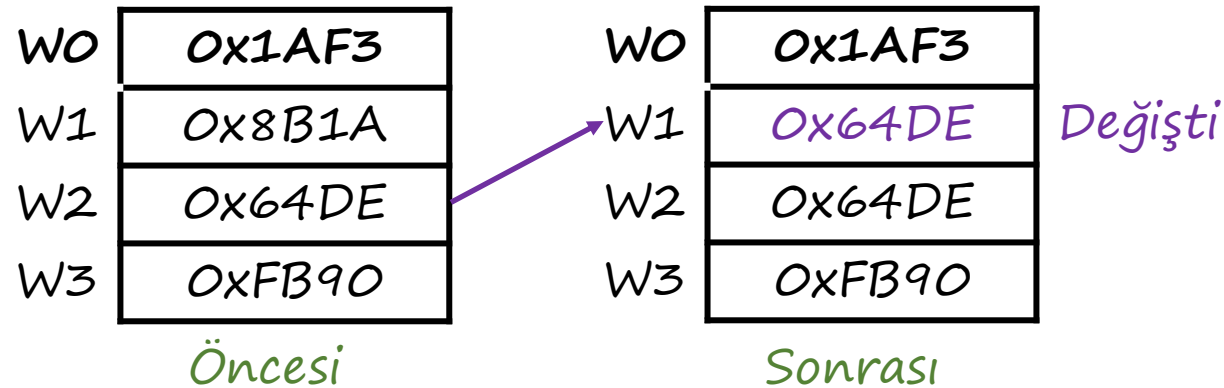
Byte mod: **mov.b W2, W1** W2 saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmını W1 saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmına kopyalar. W1' deki yüksek anlamlı byte (MSB) ise değişmeden kalır

MOV Komutu (Saklayıcılar Arasında Transfer) (2)

Word mod: `mov W2, W1` W2'deki tüm 16 bitlik değeri W1'e kopyalar

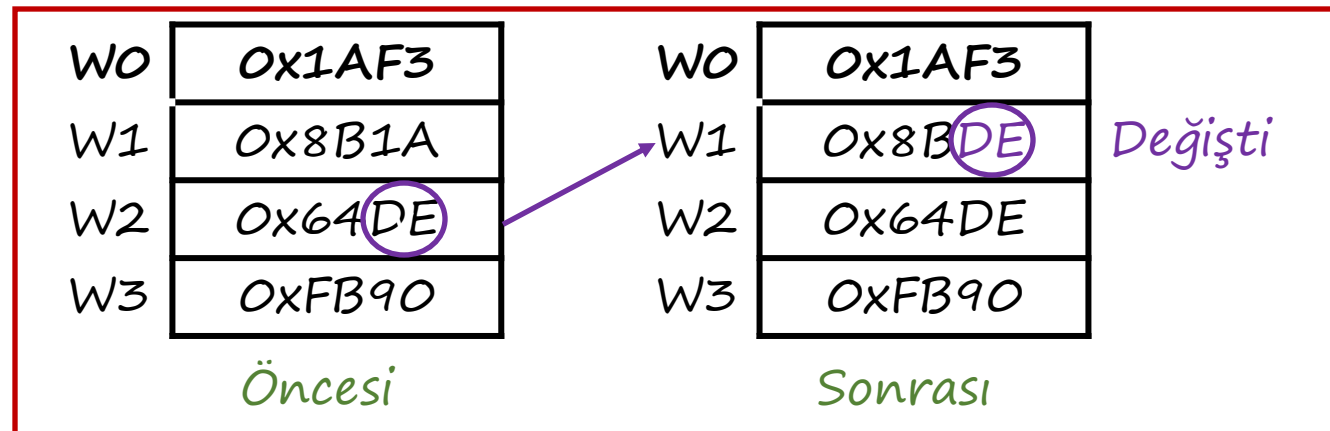
Byte mod: `mov.b W2, W1`. W2 saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmını W1 saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmına kopyalar. W1'deki yüksek anlamlı byte (MSB) ise değişmeden kalır

a) `mov W2, W1` (Word mod)

b) `mov.b W2, W1` (Byte mod)

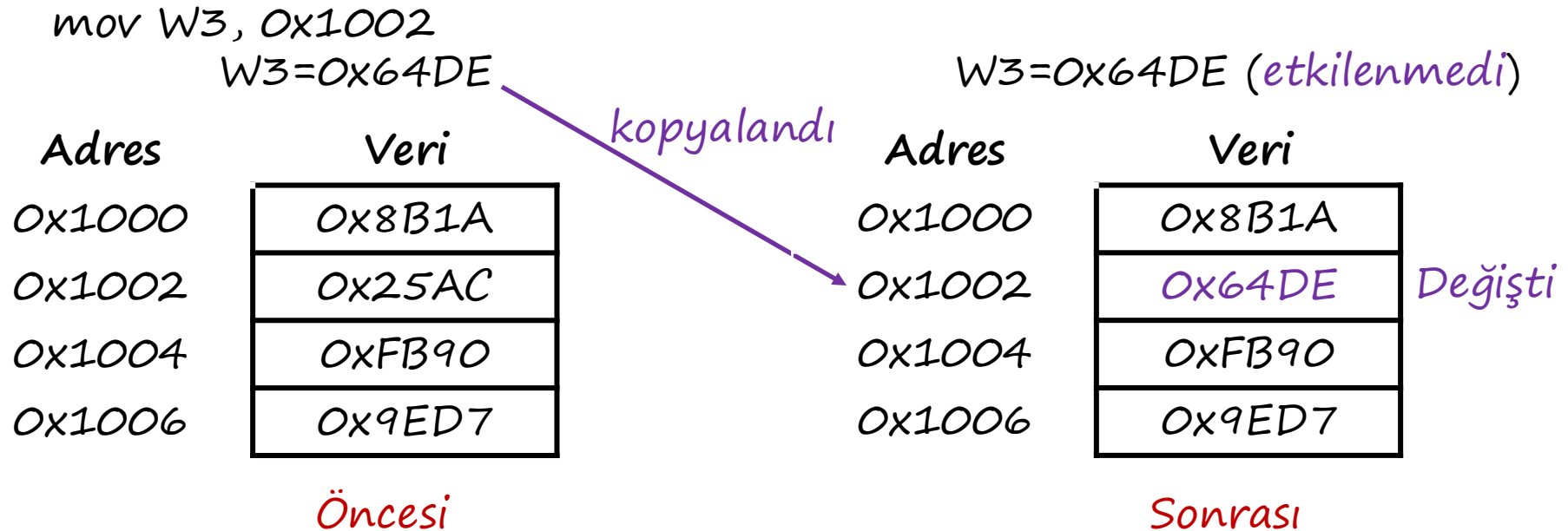
Önemli!

MOV Komutu (Saklayıcıdan Veri Belleğine Transfer)

- **Mov** komutu kaynak saklayıcı içeriğini veri bellek adresine kopyalar.
 - A. Kaynak saklayıcı **W1** ila **W15** arasında olan 15 çalışma saklayıcısından biri olabilir
 - B. Hedef veri bellekte bir **bellek adresidir**
 - C. Yalnızca **WORD** modunu destekler, bu nedenle bellek adresi **çift** olmalıdır.

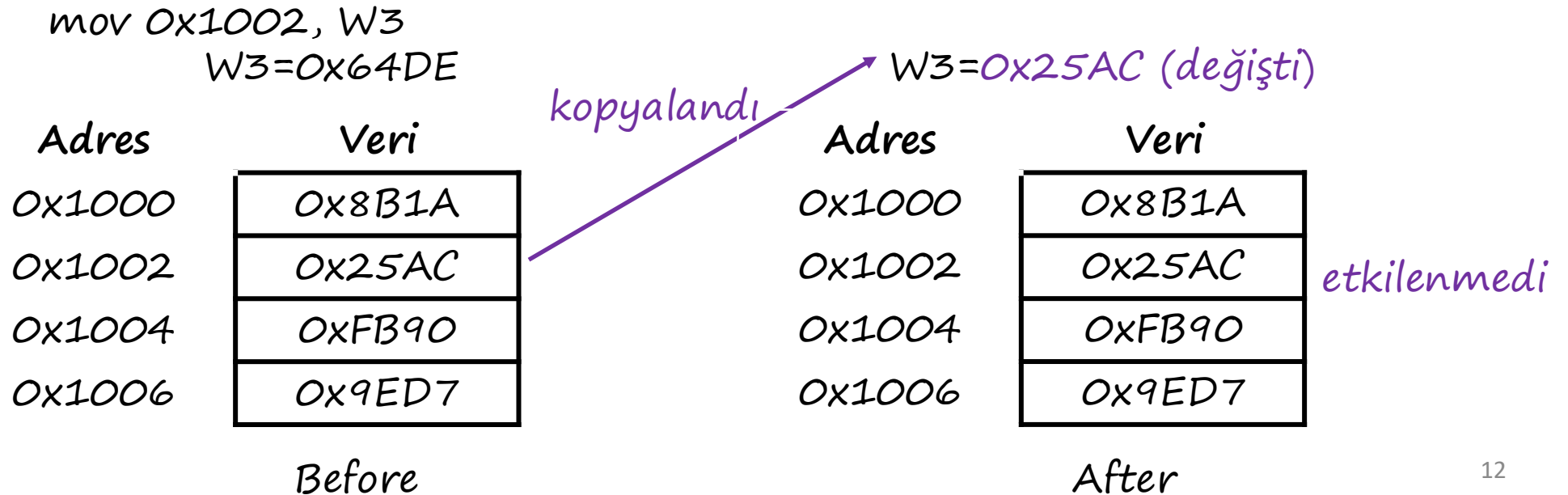
Örnek: `mov W3, 0x1002` W3'teki tüm 16 bitlik verileri 0x1002 ile belirtilen veri belleği adresine kopyalar

MOV Komutu (Veri Belleğinden Saklayıcıya Transfer)

- **Mov** komutu **veri belleği adresinin içeriğini** hedef saklayıcıya **kopyalar**.
 - A. Kaynak veri bellekte bir bellek **adresidir**.
 - B. Hedef saklayıcı **W1** ile **W15** arasında olan 15 çalışma saklayıcısından biri olabilir.
 - C. Yalnızca **WORD** modunu destekler, bu nedenle bellek adresi **çift** olmalıdır.

Örnek: `mov 0x1002, W3` 0x1002 ile belirtilen veri belleği adresindeki tüm 16 bitlik verileri W3' e kopyalar

Temel Saklayıcı (WO) Kullanan MOV Komutu

- WO PIC' deki temel saklayıcının ismidir. Bu saklayıcının diğer ismi ise: **WREG**
- WO ve **WREG** aynı saklayıcı olmasına rağmen bu iki saklayıcının isimleri değiş tokuş **edilemez**
- Veri belleğine **doğrudan erişimde** **WREG** ismini kullanmalıyız, diğer durumlarda ise **WO** ismini kullanmalıyız

Örneğin:

- A. WO saklayıcının içeriğini veri belleği adresine kopyalama: `mov WREG, 0x1002`
- B. Veri belleği adresinden WO saklayıcısına kopyalama: `mov 0x1002, WREG`

Temel Saklayıcı (WO) Kullanan MOV Komutu (2)

- Veri belleğinin içeriğini **W1** ila **W15** arasında olan 15 saklayıcıdan birine kopyalama durumunda sadece **WORD** mod (16-bit) kullanılır

Örnek: `mov 0x1002, W3`

- Veri belleğinin içeriğini **WO** saklayıcına kopyalama durumunda, ya **WORD** mod (16-bit) ya da **BYTE** mod (8-bit) kullanılır.

Örnek: `mov.b 0x1001, WREG`

0x1001 bellek adresindeki 1 byte uzunluktaki veri WO saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmına kopyalanır. WO saklayıcısındaki yüksek anlamlı byte kısmı ise değişmeden kalır

`mov.b 0x1001, WREG`

WO=0x64DE

Öncesi:

Location

Contents

0x1000

0x8B1A

0x1002

0x25AC

0x1004

0xFB90

0x1006

0x9ED7

kopyalandı

WO=0x648B (değişti)

Location

Contents

0x1000

0x8B1A

0x1002

0x25AC

0x1004

0xFB90

0x1006

0x9ED7

etkilenmedi

Temel Saklayıcı (WO) Kullanan MOV Komutu (3)

- **W1** ila **W15** arasında olan 15 saklayıcının birinden **veri belleğine** kopyalama durumunda sadece **WORD** mod (16-bit) kullanılır

Örnek: `mov W3, 0x1002`

- **WO** saklayıcısından veri belleğine kopyalama durumunda, ya **WORD** mod (16-bit) ya da **BYTE** mod (8-bit) kullanılır.

Örnek: `mov.b WREG, 0x1001`

WO saklayıcısının **düşük anlamlı kısmını** 0x1001 ile belirtilen veri belleğinin adresine kopyalar

`mov.b WREG, 0x1001`

WREG=WO=0xE3 **4F**

kopyalandı

WREG=WO=0xE34F (etkilenmedi)

Adres

Veri

0x1000

0x8B1A

0x1002

0x25AC

0x1004

0xFB90

0x1006

0x9ED7

Öncesi

Adres

Veri

0x1000

0x **4F** 1A

0x1002

0x25AC

0x1004

0xFB90

0x1006

0x9ED7

Sonrası

Çalışma Saklayısına Sabit bir Sayının Taşınması (1)

- Sabit bir sayıyı çalışma saklayıcısına taşımanın genel biçimi:

A. Word mod: `mov #lit16, Wn`

16 bitlik bir **sabit sayısını** Wn saklayıcısına taşır, burada Wn, W0 ile W15 arasında bir saklayıcı olabilir.

B. Byte mod: `mov.b #lit8, Wn`

8 bitlik bir **sabit sayısını** Wn saklayıcısının **düşük anlamlı byte** kısmına taşır, burada Wn, W0 ile W15 arasında olabilir. Wn saklayıcısının **yüksek anlamlı byte** kısmı ise **değişmeden kalır**.

Örnekler:

A. `mov #0x1000, W2`

0x1000 sayısını W2 saklayıcısına taşınmaktadır.

B. `mov.b #0xA3, W3`

0xA3 sayısını W3 saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmına taşır. Wn saklayıcısının yüksek anlamlı byte kısmı değişmeden kalır.

Sayı formatı **binary** (`#0b1001`), **hex** (`#0xAC14`) ya da **dec** (`#32`) olabilir

Çalışma Saklayısına Sabit bir Sayının Taşınması (2)

- `mov #Oxxxxx, Wn` ve `mov Oxxxxx, Wn` arasındaki farklılık:

A. `mov #0x1000, W2` `W2 = 0x1000`

B. `mov #32, W2` `W2 = 32`

C. `mov.b #0xAD, W2` `0xAD` sayısı `W2` saklayıcısının düşük anlamlı kısmına taşınır. `W2` saklayıcısının yüksek anlamlı kısmı ise değişmez

D. `mov 0x1000, W2` `0x1000` ile belirtilen adresin içeriği `W2` saklayıcısına kopyalanır

Örnek:

ADD Komutu (1)

- Toplama komutunun genel biçimi:

A. Word mod: add Wa, Wb, Wc

$$Wa + Wb \rightarrow Wc$$

Wa, Wb, Wc saklayıcıları WO ila W15 arasında olan 16 çalışma saklayıcısından biri olabilir.

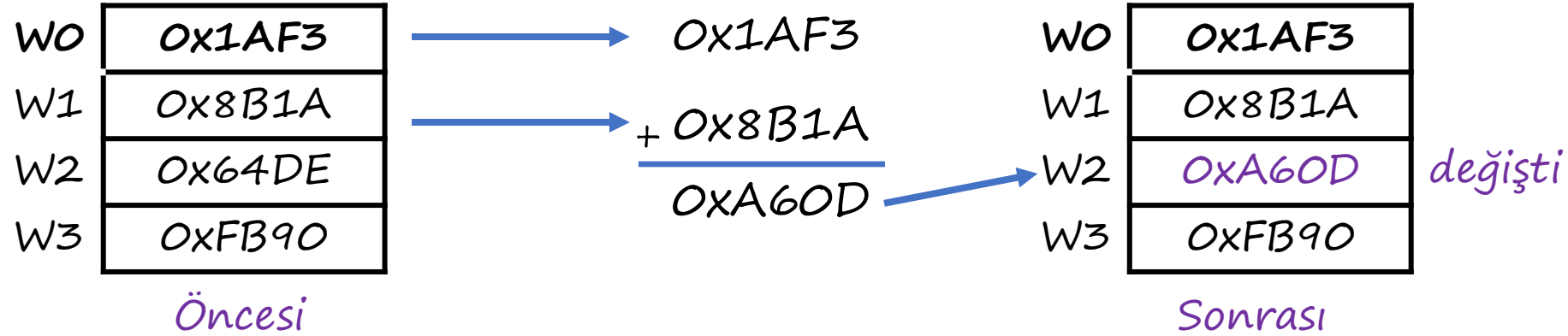
B. Byte mod: add.b Wa, Wb, Wc

$$Wc.lsb = (Wa.lsb) + (Wb.lsb), Wc.msb = \text{değişmez}$$

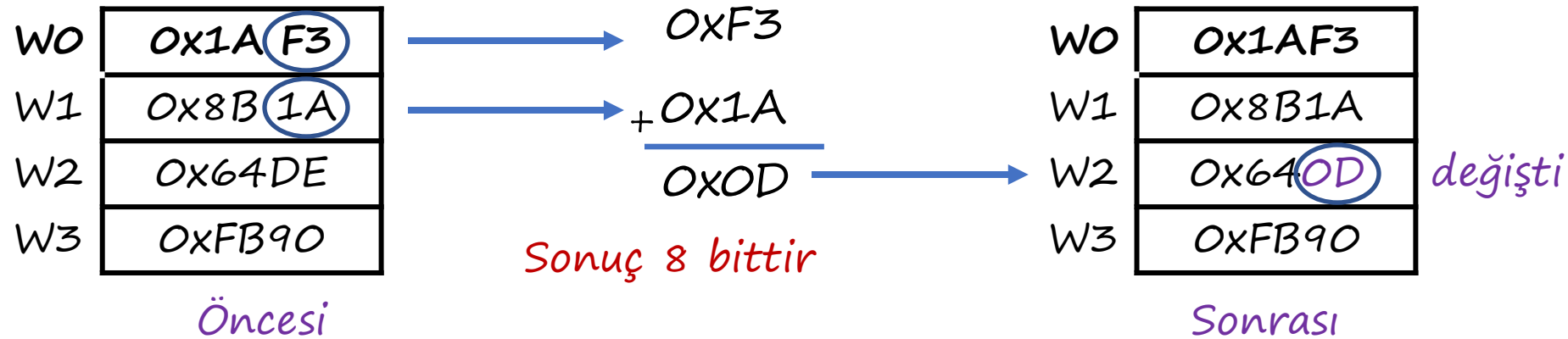
Wa, Wb, Wc saklayıcıları WO ila W15 arasında olan 16 çalışma saklayıcısından biri olabilir.

ADD Komutu (2)

(a) add W0, W1, W2

(b) add.b W0, W1, W2

ADD Komutu (3)

(c) add W2, W2, W2

W0	0x1AF3
W1	0x8B1A
W2	0x64DE
W3	0xFB90

Öncesi

$$\begin{array}{r} 0x64DE \\ + 0x64DE \\ \hline 0xC9BC \end{array}$$

W0	0x1AF3
W1	0x8B1A
W2	0xC9BC
W3	0xFB90

Sonrası

değişti

ADD Komutunu Kullanarak Sabit Bir Sayı (Literal) ile Toplama

- Sabit bir sayı ile toplama:

A. Word mod: `add Wa, #lit5, Wb`

Wa saklayıcısındaki değer ile **5-bitlik** bir sabit sayı toplanır. Sonuç Wb saklayıcısına yerleştirilir. Wa ve Wb, W0 ile W15 arasında herhangi bir saklayıcı olabilir

$(Wa) + \#lit5 \rightarrow Wb$

B. Byte mod: `add.b Wa, #lit5, Wb`

Wa saklayıcısının **düşük anlamlı byte kısmı** ile **5-bitlik** bir sabit sayı toplanır. Sonuç Wb saklayıcısının **düşük anlamlı byte kısmına** yerleştirilir. Wb saklayıcısının yüksek anlamlı byte kısmı değişmez. Wa ve Wb, W0 ile W15 arasında herhangi bir saklayıcı olabilir.

$(Wa.lsb) + \#lit5 \rightarrow Wb.lsb$

Önemli: `#lit5` **5 bitlik** sabit bir sayıdır. Yani sayı aralığı: $0 - (2^5 - 1)$: $0 - 31$

`add W0, #4,
W2`

`add W0, #60, W2`

$60 > 31$

ADD Komutunu Kullanarak Veri Belleğindeki Değer ile Toplama

- Veri belleğindeki değer ile toplama komutu:

A. Word mod: add f, WREG

WO saklayıcısındaki değer ile f ile belirtilen bellek adresindeki değer toplanır. Sonuç WO saklayıcısına yerleştirilir. Veri belleğine doğrudan erişim olduğu için WREG ismini kullanmalıyız. $(f) + (WREG) \rightarrow WREG$

B. Byte mod: add.b f, WREG

WO saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmı ile f ile belirtilen bellek adresindeki 1 byte uzunluğundaki değer toplanır. Sonuç WO saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmına yerleştirilir. WO saklayıcısının yüksek anlamlı byte kısmı değişmez. $(f) + (WREG.lsb) \rightarrow WREG.lsb$

C. Bir operandlı word mod: add f

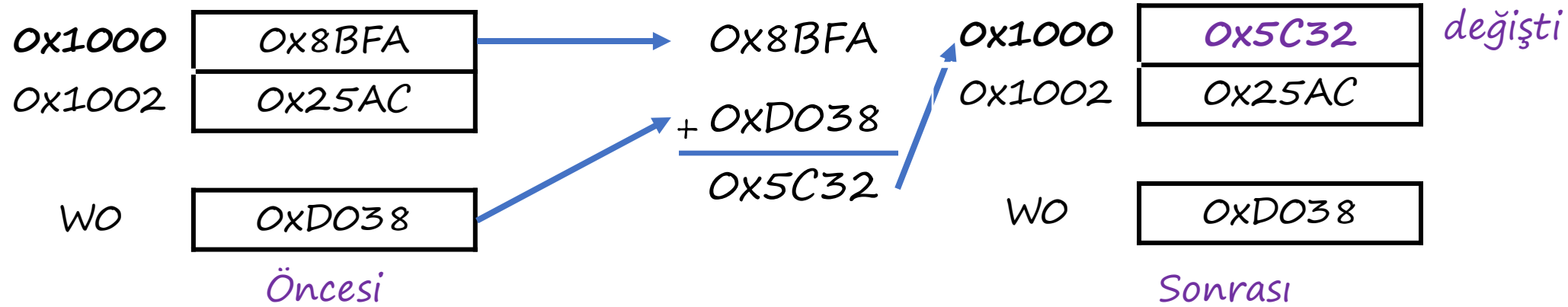
WO saklayıcısındaki değer ile f ile belirtilen bellek adresindeki değer toplanır. Sonuç f ile belirtilen bellek adresine yerleştirilir. $(f) + (WREG) \rightarrow f$

D. Bir operandlı byte mod: add.b f

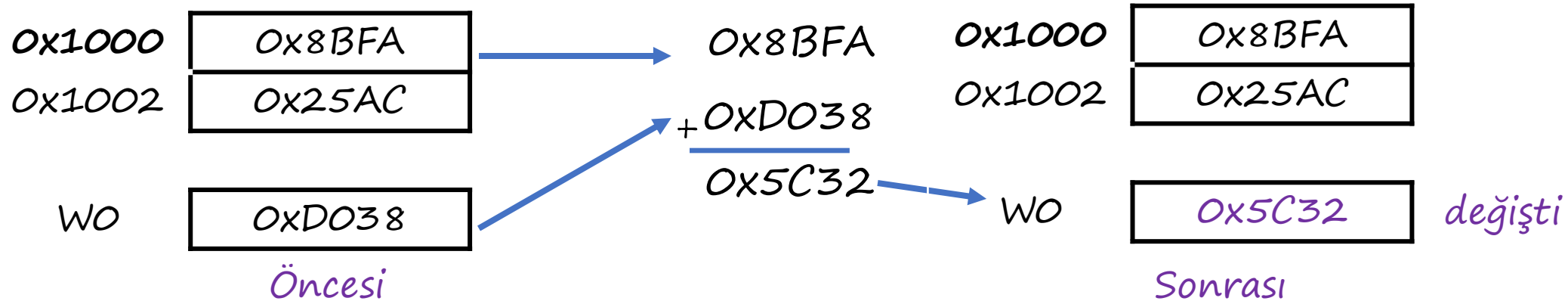
WO saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmı ile f ile belirtilen bellek adresindeki 1 byte uzunluğundaki değer toplanır. Sonuç (1 byte) f ile belirtilen bellek adresine yerleştirilir. $(f) + (WREG.lsb) \rightarrow f$

ADD Komutunu Kullanarak Veri Belleğindeki Değer ile Toplama

(a) add 0x1000

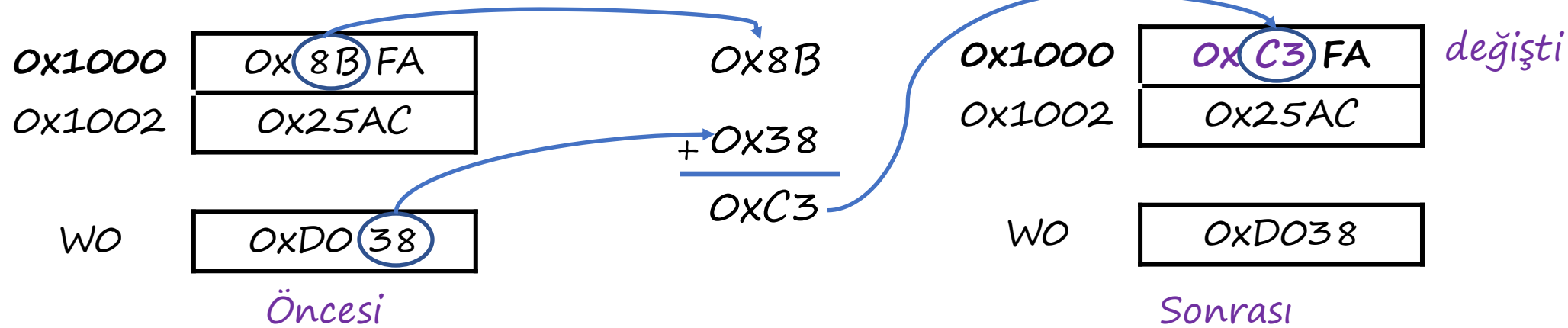

(b) add 0x1000, WREG

ADD Komutunu Kullanarak Veri Belleğindeki Değer ile Toplama

(a) ADD.B 0x1001

SUB Komutu (1)

- Çıkarma komutunun genel biçimi:

A. Word mod: `sub Wa, Wb, Wc`

$(Wa) - (Wb) \rightarrow Wc$. *Wa, Wb, Wc saklayıcıları WO ila W15 arasında olan 16 çalışma saklayıcısından biri olabilir.*

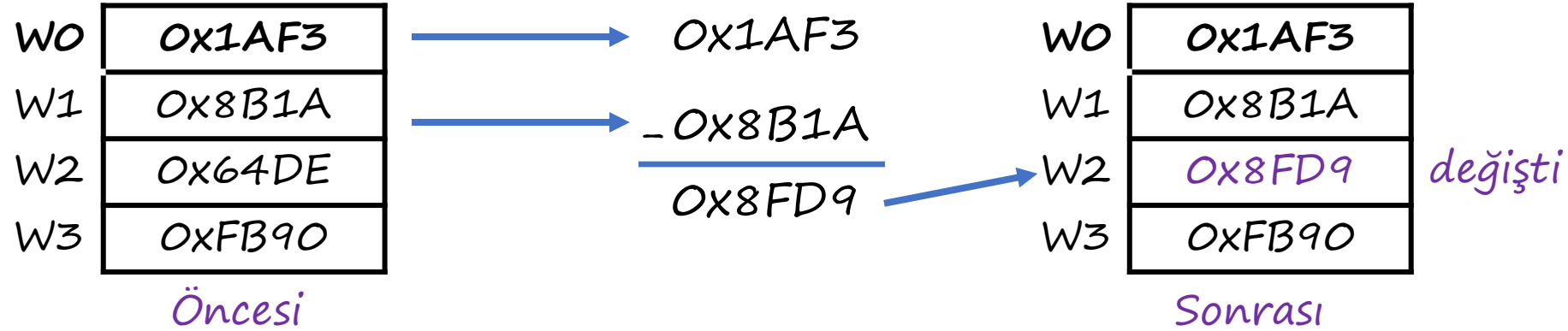
B. Byte mod: `sub.b Wa, Wb, Wc`

Wa ve Wb saklayıcılarının düşük anlamlı byte kısmı çıkarılır. Sonuç Wc saklayıcısının düşük anlamlı kısmına yerleştirilir. Wc saklayıcısının yüksek anlamlı kısmı ise değişmez. Wa, Wb, Wc saklayıcıları WO ila W15 arasında olan 16 çalışma saklayıcısından biri olabilir.

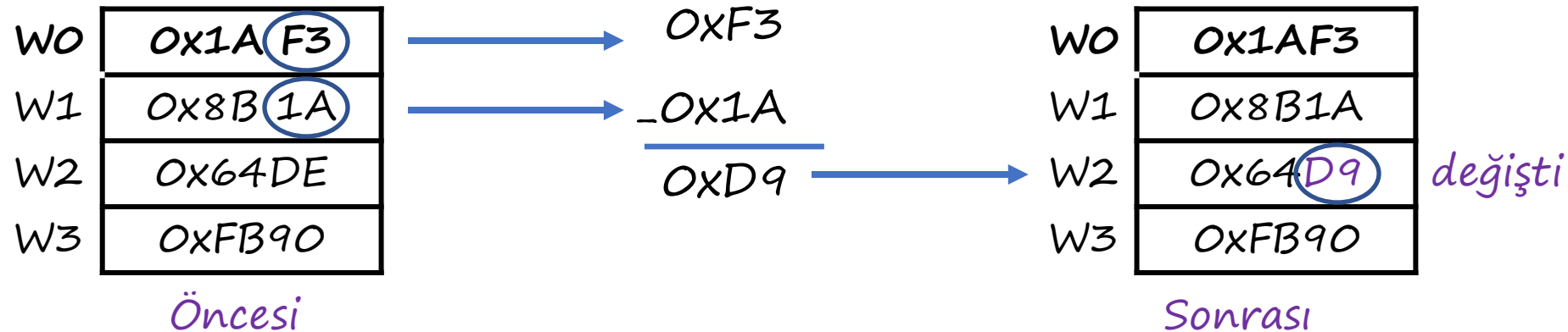
$(Wa.lsb) - (Wb.lsb) \rightarrow Wc.lsb$

SUB Komutu (2)

(a) sub W0, W1, W2

(b) sub.b W0, W1, W2

SUB Komutunu Kullanarak Sabit Bir Sayı (Literal) ile Çıkarma

- Sabit bir sayı ile çıkarma:

A. Word mod: `sub Wa, #lit5, Wb`

Wa saklayıcısındaki değerden **5-bitlik** bir sabit sayı çıkarılır. Sonuç Wb saklayıcısına yerleştirilir. Wa ve Wb, W0 ile W15 arasında herhangi bir saklayıcı olabilir. $(Wa) - \#lit5 \rightarrow Wb$

B. Byte mod: `sub.b Wa, #lit5, Wb`

Wa saklayıcısının **düşük anlamlı byte** kısmından **5-bitlik** bir sabit sayı çıkarılır. Sonuç Wb saklayıcısının **düşük anlamlı byte** kısmına yerleştirilir.

Wb saklayıcısının yüksek anlamlı byte kısmı ise değişmez. Wa ve Wb, W0 ile W15 arasında herhangi bir saklayıcı olabilir. $(Wa.lsb) - \#lit5 \rightarrow Wb.lsb$

Önemli: `#lit5` **5 bitlik** sabit bir sayıdır. Yani sayı aralığı: $0 - (2^5 - 1): 0 - 31$

`sub W0, #4, W2`

$4 < 31$

`sub W0, #60, W2`

$60 > 31$

SUB Komutunu Kullanarak Veri Belleğindeki Değer ile Çıkarma (1)

- Veri belleğindeki değer ile çıkarma:

A. Word mod: sub f, WREG

f ile belirtilen bellek adresindeki değerden WO saklayıcısındaki değer çıkarılır. Sonuç WO saklayıcısına yerleştirilir. WO veri belleğine doğrudan eriştiği için WREG ismini kullanmalıyız. $(f) - (WREG) \rightarrow WREG$

B. Byte mode: sub.b f, WREG

f ile belirtilen bellek adresindeki 1 byte uzunluğundaki değerden WO saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmı çıkarılır. Sonuç WO saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmına yerleştirilir. WO saklayıcısının yüksek anlamlı byte kısmı değişmez. $(f) - (WREG.lsb) \rightarrow WREG.lsb$

C. Bir operandlı word mod: sub f

f ile belirtilen bellek adresindeki değerden WO saklayıcısındaki değer çıkarılır. Sonuç f ile belirtilen bellek adresine yerleştirilir. $(f) - (WREG) \rightarrow f$

D. Bir operandlı byte mod: sub.b f

f ile belirtilen bellek adresindeki 1 byte uzunluğundaki değerden WO saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmı çıkarılır. Sonuç (1 byte) f ile belirtilen bellek adresine yerleştirilir. $(f) - (WREG.lsb) \rightarrow f$

Artırım Komutu (1)

- Saklayıcılar arası artırım komutu:

A. Word mod: inc Wa, Wb

Wa saklayıcısındaki değere 1 eklenir. Sonuç Wb saklayıcısında saklanır.
 $(Wa) + 1 \rightarrow Wb$

B. Byte mod: inc.b Wa, Wb

Wa saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmına 1 eklenir ve Sonuç Wb saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmına yerleştirilir. Wb saklayıcısının yüksek anlamlı byte kısmı değişmez. $(Wa.lsb) + 1 \rightarrow Wb.lsb$

- Bellek üzeri artırım komutu:

A. Word mod: inc f

f ile belirtilen bellek adresindeki değere 1 eklenir ve sonuç f bellek adresinde saklanır. $(f) + 1 \rightarrow f$

B. Byte mod: inc.b f

f ile belirtilen bellek adresindeki değer düşük anlamlı byte kısmına 1 eklenir. Sonuç f ile belirtilen bellek adresinin düşük anlamlı byte kısmına yerleştirilir. f ile belirtilen bellek adresindeki değer yüksek anlamlı byte kısmı değişmez. $(f.lsb) + 1 \rightarrow f.lsb$

Artırım Komutu (2)

- Bellek adresinden temel saklayıcıya (WO) doğru artırım komutu:
 - A. Word mod: inc f, WREG
f ile belirtilen bellek adresindeki değere 1 eklenir ve sonuç WO saklayıcısında saklanır. $(f) + 1 \rightarrow \text{WREG}$
 - B. Byte mode: inc.b f, WREG
f ile belirtilen bellek adresindeki değerin düşük anlamlı byte kısmına 1 eklenir. Sonuç WO saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmına yerleştirilir. WO saklayıcısının yüksek anlamlı byte kısmı ise değişmez. $(f.\text{lsb}) + 1 \rightarrow \text{WREG.lsb}$

Örnek:

W2 = 0x40FF, W4 = 0xAD12

inc W2, W4 $\rightarrow$ W4 = 0x4100

inc.b W2, W4 $\rightarrow$ W4 = 0xAD00

Byte modunda, yüksek anlamlı byte kısmı değişmez.

Azaltım Komutu (1)

- Saklayıcılar arası azaltım komutu:

A. Word mod: dec Wa, Wb

Wa saklayıcısındaki değerden 1 çıkarılır. Sonuç Wb saklayıcısında saklanır.
 $(Wa) - 1 \rightarrow Wb$

B. Byte mod: dec.b Wa, Wb

Wa saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmından 1 çıkarılır ve sonuç Wb saklayıcısının düşük anlamlı byte kısmına yerleştirilir. Wb saklayıcısının yüksek anlamlı byte kısmı değişmez. $(Wa.lsb) - 1 \rightarrow Wb.lsb$

- Bellek üzeri azaltım komutu:

A. Word mod: dec f

f ile belirtilen bellek adresindeki değerden 1 çıkarılır ve sonuç f bellek adresinde saklanır. $(f) - 1 \rightarrow f$

B. Byte mode: dec.b f

f ile belirtilen bellek adresindeki değerinin düşük anlamlı byte kısmından 1 çıkarılır. Sonuç f ile belirtilen bellek adresinin düşük anlamlı byte kısmına yerleştirilir. f ile belirtilen bellek adresindeki değerinin yüksek anlamlı byte kısmı değişmez. $(f.lsb) - 1 \rightarrow f.lsb$

Azaltım Komutu (2)

- Bellek adresinden temel saklayıcıya (WO) doğru azaltım komutu: :
 - A. Word mod: `dec f, WREG`
f ile belirtilen bellek adresindeki değerden 1 çıkarılı ve sonuç WO saklayıcısında saklanır. $(f) - 1 \rightarrow WREG$
 - B. Byte mode: `dec.b f, WREG`
*f ile belirtilen bellek adresindeki değer **düşük anlamlı byte** kısmından 1 çıkarılır. Sonuç WO saklayıcısının **düşük anlamlı byte** kısmına yerleştirilir. WO saklayıcısının **yüksek anlamlı byte** kısmı ise değişmez. $(f.lsb) - 1 \rightarrow WREG.lsb$*

Örnek:

`W2 = 0x1100, W4 = 0xAD12`

`dec W2, W4` $\rightarrow$ `W4 = 0x10FF`

`dec.b W2, W4` $\rightarrow$ `W4 = 0xADFF`

Byte modunda, **yüksek anlamlı byte** kısmı değişmez.

C dilinden Assembly diline — İsimlendirme Kuralları (1)

- A. `u8_a`: İşaretsiz 8-bitlik `a` değişkeni
- B. `u16_b`: İşaretsiz 16-bitlik `b` değişkeni
- C. `u32_c`: İşaretsiz 32-bitlik `c` değişkeni
- D. `i8_a`: İşaretli 8-bitlik `a` değişkeni
- E. `i16_b`: İşaretli 16-bitlik `b` değişkeni
- F. `i32_c`: İşaretli 32-bitlik `c` değişkeni
- G. `au8_a`: `a` dizisi, dizideki her bir eleman işaretsiz 8-bitlik değerindedir
- H. `au16_b`: `b` dizisi, dizideki her bir eleman işaretsiz 16-bitlik değerindedir
- I. `au32_c`: `c` dizisi, dizideki her bir eleman işaretsiz 32-bitlik değerindedir

C dilinden Assembly diline — İsimlendirme Kuralları (2)

- H. **ai8_a**: a dizisi, dizideki her bir eleman işaretli 8-bitlik değerindedir
- I. **ai16_b**: b dizisi, dizideki her bir eleman işaretli 16-bitlik değerindedir
- J. **ai32_c**: c dizisi, dizideki her bir eleman işaretli 32-bitlik değerindedir
- K. **pu8_a**: işaretsiz 8 bitlik bir değere işaret eden a işaretçisi (pointer)
- L. **pu16_b**: işaretsiz 16 bitlik bir değere işaret eden b işaretçisi
- M. **pu32_c**: işaretsiz 32 bitlik bir değere işaret eden c işaretçisi
- N. **pi8_a**: işaretli 8 bitlik bir değere işaret eden a işaretçisi
- O. **pi16_b**: işaretli 16 bitlik bir değere işaret eden b işaretçisi
- P. **pi32_c**: işaretli 32 bitlik bir değere işaret eden c işaretçisi

C dilinden Assembly diline— Basit bir Program

C kodu

`u8_i = 100;`

`u8_i = u8_i + 1;`

`u8_j = u8_i;`

`u8_j = u8_j - 1;`

`u8_k = u8_i + u8_j;`

Assembly kodu

`mov.b #100, WO`
`mov.b WREG, _u8_i`

`inc.b _u8_i`

`mov.b _u8_i, WREG`
`mov.b WREG, _u8_j`

`dec.b _u8_j`

`mov.b _u8_i, WREG`
`add.b _u8_j, WREG`
`mov.b WREG, _u8_k`

- **Sabit sayılar (literal)** doğrudan veri belleğine taşınamaz
- **WO** veri belleğine **erişmesi durumunda WREG** ismini kullanmalıyız

- `mov.b` komutunda, veri belleğine erişebilmek için yalnızca WO kullanılabilir
- Verileri bir bellek adresinden diğerine doğrudan taşıyamazsınız:
`mov _u8_i, _u8_j` ❌

C dilinden Assembly diline— Bellek Tahsisi

```
.include pic24_all.h  
.global _reset
```

Giriş

```
.bss  
_u8_i:      .space 1  
_u8_j:      .space 1  
_u8_k:      .space 1
```

Her 8 bitlik değişken için 1 byte bellek ayrılır.

```
.text  
_reset:  
    mov #__SP_init, W15  
    mov #__SPLIM_init, W0  
    mov W0, SPLIM
```

Yığın yapılandırma

```
    mov.b #100, W0  
    mov.b WREG, _u8_i  
    inc.b _u8_i  
    mov.b _u8_i, WREG  
    mov.b WREG, _u8_j  
    dec.b _u8_j  
    add.b _u8_j, WREG  
    mov.b _u8_i, WREG  
    mov.b WREG, _u8_k
```

Ana kod

_reset etiketinin altında ilk komut bulunur. Bu, derleyicinin "*_reset*" etiketi altındaki komutları satır satır makine koduna dönüştüreceği anlamına gelir.

C dilinden Assembly diline— 16 bit değişken kullanımı (1)

C kodu

`u16_i = 2047;`

`u16_i = u16_i + 1;`

`u16_j = u16_i;`

`u16_j = u16_j - 1;`

`u16_k = u16_i + u16_j;`

Assembly kodu

`mov #2047, W0
mov WREG, _u16_i`

`inc _u16_i`

`mov _u16_i, WREG
mov WREG, _u16_j`

`dec _u16_j`

`mov _u16_i, WREG
add _u16_j, WREG
mov WREG, _u16_k`

C dilinden Assembly diline — 16 bit değişken kullanımı (2)

```
.include pic24_all.h  
.global _reset
```

Giriş

```
.bss  
_u16_i:      .space 2  
_u16_j:      .space 2  
_u16_k:      .space 2
```

Her 16 bitlik
değişken için 2
byte bellek
ayrılır.

```
.text  
._reset:  
  
    mov #__SP_init, W15  
    mov #__SPLIM_init, W0  
    mov W0, SPLIM
```

Yığın yapılandırma

```
    mov #2047, W0  
    mov WREG, _u16_i  
    inc _u16_i  
    mov _u16_i, WREG  
    mov WREG, _u16_j  
    dec _u16_j  
    add _u16_j, WREG  
    mov _u16_i, WREG  
    mov WREG, _u16_k
```

Ana kod

Saat Çevrimi (Clock Cycle) ve Komut Çevrimi (Instruction Cycle) Kavramları

- PIC' deki farklı donanımları **senkronize** etmek için saat sinyali kullanılır.
- Saat sinyal kaynakları:
 - A. External crystal oscillator (Harici kristal osilatörü)
 - B. External RC circuit (Harici RC osilatörü)
 - C. Internal RC circuit (Dahili RC osilatörü)
- Çoğu PIC33/PIC24 μC için **maksimum saat frekansı** (F_{osc}) = **80 MHz**
- **Önemli:** Bir komut çevrimi = **2 x** saat çevrimi (saat periyodu) !!!
- PIC komutlarının çoğu yürütülmesi için sadece 1 komut çevrimine ihtiyaç duyar, ancak bazı komutlar için birden fazla komut çevrimi gerekebilir.
- Genel olarak, bir komut program sayıcının girişten yeni adres yüklemesini sağlıyorsa, bir komut çevriminden fazla sürecektir.

Toplam Komut Çevrimlerinin Hesaplanması

```
.include pic24_all.h  
.global _reset
```

```
.bss  
_u8_i:          .space 1  
_u8_j:          .space 1  
_u8_k:          .space 1
```

```
.text
```

```
._reset:
```

```
mov #__SP_init, W15  
mov #__SPLIM_init, W0  
mov W0, SPLIM
```

```
mov.b #100, W0  
mov.b WREG, _u8_i  
inc.b _u8_i  
mov.b _u8_i, WREG  
mov.b WREG, _u8_j  
dec.b _u8_j  
add.b _u8_j, WREG  
mov.b _u8_i, WREG  
mov.b WREG, _u8_k
```

Komut Çevrim

1
1
1
1
1
1
1
1
1
1

_reset etiketinin altında ilk komut bulunur. Bu, derleyicinin "_reset" etiketi altındaki komutları satır satır makine koduna dönüştüreceği anlamına gelir.

Toplam Zaman Tüketimi

Komut (Instruction)	Komut çevrimi (Instruction Cycle)
mov #__SP_init, W15	1
mov #__SPLIM_init, W0	1
mov W0, SPLIM	1
mov.b #100, W0	1
mov.b WREG, _u8_i	1
inc.b _u8_i	1
mov.b _u8_i, WREG	1
mov.b WREG, _u8_j	1
dec.b _u8_j	1
add.b _u8_j, WREG	1
mov.b _u8_i, WREG	1
mov.b WREG, _u8_k	1
Toplam:	12

Soru: Saat frekansı $F_{osc} = 80 \text{ MHz}$ ise, soldaki tablodaki komutların uygulanması ne kadar sürer?

Adım 1: Toplam saat çevrim sayısı = 2 x komut çevrimi = $2 \times 12 = 24$

Adım 2: Toplam zaman tüketimi = toplam saat çevrim sayısı / saat frekansı
 $= 24 / 80 \text{ MHz} = 0.3 \mu\text{s}$